

## **Přesun a bojové zabezpečení oddílu vojskových raket**

*Podplukovník Václav Hodoúšek*

Úspěšné splnění bojových úkolů motostřelecké a tankové divize v soudobém boji může být v plné míře zabezpečeno tehdy, **bude-li divize směle a aktivně využívat výsledků jaderných úderů uskutečněných prostředky nadřízených velitelů, především však vlastních úderů na důležité objekty nepřítele v bezprostředním dotyku vlastních vojsk.**

Organickou jednotkou, způsobilou samostatně řešit palebné úkoly ve prospěch divize, je oddíl vojskových raket. Jeho charakteristické vlastnosti jsou kromě jiných hledisek dány i možností manévru palbou a pohybem. Proto v bojovém použití oddílu vojskových raket v útočném boji motostřelecké divize a tankové divize vážnou otázku bude hrát přemísťování oddílu vojskových raket a jeho bojové zabezpečení.

Oddíl vojskových raket v počátečním období války zaujímá po vyhlášení bojového poplachu bojovou sestavu ve výchozím položení buď z prostoru shromaždiště nebo přímo z posádky. Často pro nejasnou situaci a pro snahu vést vojska zpod úderu z prostoru posádek, bude oddíl vojskových raket zaujímat prostor bojového rozmístění z předem zaujatého prostoru soustředění. Pro tento případ musí velitel divize prostřednictvím svého štábu vyhradit prostor soustředění oddílu vojskových raket vhodné místo o rozloze nejméně 5×3 km. Prostor soustředění má zabezpečovat skryté rozptýlení a rozmístění oddílu, možnost rychlého shromáždění jednotek při poplachu i výjezdu ze zaujatého prostoru a bude-li třeba (podle vzniklé situace) i k vedení palby, dále vhodné rozmístění bojové techniky, odpočinek lidem a výhodné podmínky z hlediska zdra-

votně epidemického a v neposlední míře dostatek vhodných cest pro auta a bojovou techniku. Aby se oddíl v prostoru soustředění chránil, rozmisťuje se rozptýleně po jednotkách za plného využití ochranných vlastností terénu. Odpalovací zařízení se rozmisťují 1,5 až 2 km od sebe. Předpokládá-li se kratší pobyt v prostoru soustředění (2—4 hod.) a není-li nebezpečí jaderného úderu nepřítele, mohou být vzdálenosti mezi odpalovacími zařízeními značně menší. Ve všech případech však obsluhy zůstávají u bojové techniky.

Spojovací četa, hospodářské družstvo a četa technického zabezpečení se rovněž rozmisťují rozptýleně tak, aby nebyly porušeny organické celky a zásady ochrany proti zbraním hromadného ničení. Vzdálenosti mezi vozy a technikou mají být asi 100 m, s možností výjezdu na osu přesunu. Podle situace a času budují se pro živou sílu i techniku úkryty. Při rozmístění v obydlených místech, technika i automobily se rozmisťují mimo budovy a pečlivě se maskují. Pro živou sílu se využívají jako kryty zděné domy a pevné sklepy. Při předpokládaném rozmístění oddílu vojskových raket, v prostoru soustředění na delší dobu určuje se mimo hlavní i záložní prostor. Přitom je třeba hlavní a záložní prostor soustředění stanovit na vzdálenost 15

až 20 km jeden od druhého a tak, aby směr převládajícího větru v daném území byl kolmý na spojnici středů obou prostorů. Tím se předchází případnému radioaktivnímu zamoření obou prostorů současně.

**Přemístění oddílu vojskových raket** do záložního prostoru soustředění se uskutečňuje podle řešení velitele divize tehdy, je-li podezření, že oddíl vojskových raket byl zjištěn nepřátelským průzkumem v hlavním prostoru, dále při ostřelování nebo chemickém a radioaktivním zamoření terénu apod. Před zaujetím stanoveného prostoru soustřeďování organizuje se průzkum. Uskutečňuje-li jej orgán náčelníka dělostřelectva divize, vysílá současně s ním oddíl ubytovatele-důstojníka, s nejnutnějším počtem osob a vozidly. Po průzkumu je nutné organizovat ochranu vodních zdrojů, zplánovat a rozmístit pořádkovou službu. Bezprostřední ochrana a obrana prostoru se organizují podle platných zásad.

**K plnění úkolů se oddíl vojskových raket rozvíjí do bojové sestavy.** Bojová sestava musí zabezpečovat splnění úkolů, skryté rozmístění, malou zranitelnost jadernými údery, palby dělostřelectva a nálety letectva nepřítele. Kromě toho bojová sestava oddílu musí umožňovat spolehlivé velení a široký manévry v libovolné situaci. Oddíl vojskových raket se určuje prostor bojového rozmístění o šířce 4–5 km a hloubce 5–7 km, přibližně na 6–10 kilometrů od čáry dotyku. Bojová sestava oddílu se skládá z bojových sestav jednotek oddílu, především z bojové sestavy baterií, místa technického zabezpečení a velitelského stanoviště oddílu a postavení ostatních zabezpečovacích jednotek. **Bojová sestava každé baterie zahrnuje několik druhů postavení a sice jedno hlavní palebné, jedno vyčkávací a jedno i více**

**záložních a dočasných, velitelské stanoviště baterie a další zabezpečovací části.** Vyčkávací postavení baterie zaujímají zpravidla odpalovací zařízení po jejich vyvedení z prostoru soustředění, nebo po změně bojové sestavy v průběhu boje, nebo po splnění palebného úkolu z palebného postavení. Z vyčkávacích postavení mohou být též ve výjimečných případech (nebezpečí z prodlení) plněny neplánované palebné úkoly, zvláště pak ničení nepřátelských prostředků jaderného napadení. Odpalovací zařízení jsou ve vyčkávacím postavení nabitá. Ta se zpravidla volí dále od předního okraje, než palebná postavení, a to tak, aby je nepřítel nemohl ostřelovat většinou svého dělostřelectva. Kromě toho, je-li to možné, je třeba vyčkávací postavení volit mimo prostor bojového rozmístění útvarů a jednotek divize. Vyčkávací postavení se vybírá asi 2–3 km za palebným postavením. Prostor vyčleněný pro vyčkávací postavení musí vyhovovat především potřebám maskování, tj. musí mít dostatek přirozených masek, chránících před pozemním i vzdušným pozorováním. Proto je výhodné vybírat tato postavení v lese, v křovinách, roklích, využívat nerovnosti terénu a doplňovat je organickými prostředky maskování nebo prostředky z místních zdrojů. **Před účinky jaderného úderu nemají být vzdálenosti mezi vyčkávacími postaveními menší než 2 km.** Veškerá bojová technika i osoby musí být (podle časových možností budování) v úkrytech, které spolehlivě chrání před účinky jaderných zbraní a jiných prostředků hromadného ničení nepřítele. K rychlému výjezdu z vyčkávacího postavení a zaujetí palebných postavení upravují se předem příjezdové cesty. Při nedostatku času především v průběhu útočného boje, ve střetném boji a při pronásledování nepřítele, se vyčkávací postavení ženijně nebudují

a využívají se jen přirozené úkryty a ochranné vlastnosti terénu.

Pro palebná postavení baterií jsou připraveny plochy, ze kterých se odpalují rakety. Ve výchozím položení i při přemístění se určují bateriím palebná postavení zpravidla až po seznámení s úkoly oddílu a podle možnosti i s cíli. Přitom se bere v úvahu vzdálenost prostorů cílů (cíle) od předního okraje, jeho rozměry, hlavní směr palby oddílu a délka střelby. Nejsou-li cíle pro jaderné údery předem přesně známy, určují se palebná postavení po vyhodnocení možných prostorů cílů nepřítele. Podle situace i terénních podmínek **palebná postavení mohou být vzdálena 6—10 km od čáry dotyku**. To dovozuje vzhledem k dostřelu potřebný manévř palbou v celém pásmu divize a současně dává možnosti zčásti se kryt před palbou dělostřelectva nepřítele. Pro případné plnění palebného úkolu na cíle, které jsou mimo dostřel oddílu vojskových raket, jako např. dělostřelecké prostředky jaderného napadení nepřítele, neřízené rakety Honest John apod., určují se předsunutá palebná postavení blíže k přednímu kraji. Palebná postavení se vybírají podle možnosti v místech s bezprašnou a tvrdou půdou, skryté od pozemního i vzdušného pozorování. Obvykle se připravují ve vyšších křovinách, na pasekách v lese, v sadech a jiných krytých místech.

Ženíjní příprava palebných postavení zahrnuje úpravu stanoviště pro odpalovací zařízení, úkryty pro obsluhu (zpravidla ve formě úzkých okopů) a přípravu příjezdových cest. Za útočného boje, při střetném boji a při pronásledování se využívají pro palebná postavení přirozené plochy, které se jen minimálně upravují, a úkryty pro osoby (okopy) se pro nedostatek času nebudují.

**Palebná postavení zaujímají baterie**

na rozkaz velitele oddílu na základě rozkazu náčelníka dělostřelectva divize **tak, aby každé odpalovací zařízení bylo v palebném postavení co nejkratší dobu, která nemá přesahovat 30 minut**. V palebném postavení se zaměřuje odpalovací zařízení na cíl podle vypočítaných prvků, pečlivě se přezkoušuje odpalovací zařízení i raketa a její odpálení. Po výstřelu opouští okamžitě odpalovací zařízení palebné postavení a zpravidla se ihned přesunuje pro novou raketu. Po znovunabití se přemístí buď do vyčkávacího postavení, nebo na nové palebné postavení.

Obdržela-li baterie ihned po výstřelu další úkol, opouští ihned palebné postavení a odjíždí přímo na nové palebné postavení. V tomto případě převzme novou raketu na skrytém místě poblíže palebného postavení. Za tím účelem je třeba včas zplánovat manévř rakety a potřebné techniky do blízkosti nového palebného postavení. V jiných případech je možné převzít raketu i ve vyčkávacím postavení baterie.

**K boji s prostředky jaderného napadení nepřítele** a na cíle, které je třeba vyřadit co nejdříve, **vyčleňují se pohotovostní baterie**, zaujímající palebné postavení skrytě, zpravidla za tmy. V palebném postavení určeném pro pohotovostní baterii se budují okopy, a je-li čas, i úkryty. Odpalovací zařízení s raketou je u pohotovostní baterie na palebném postavení a je připraveno k výstřelu. Po výstřelu pohotovostní baterie okamžitě mění palebné postavení, nebo zajíždí do vyčkávacího postavení. Za činnost pohotovostní baterie odpovídá velitel oddílu, který je povinen zabezpečit nepřetržitou službu a její pohotovost.

Průzkum prostoru bojového rozmístění organizuje průzkumná skupina oddílu. Jejím úkolem je vybrat jednotlivé prvky bojové sestavy oddílu ve stanovených prostorech bojového roz-

místění oddílu, topograficky připojit palebná postavení a uskutečňovat průzkum cest. Sestavu skupiny i úkol určuje velitel oddílu.

**Organizaci a přemísťování oddílu vojskových raket řídí náčelník dělostřelectva divize a jeho štáb podle rozhodnutí velitele divize.** Stanoví nové prostory soustředění nebo bojového rozmístění podle plánu boje a odpovídá za včasné zahájení přemístění oddílu po stanovených komunikacích. Oddíl vojskových raket se může podle situace vlastních vojsk i nepřitele přemísťovat buď jako celek nebo po bateriích. Přemístění oddílu plánuje náčelník dělostřelectva divize se svým štábem, vycházejí z nařízení náčelníka dělostřelecké armády, řešení velitele divize a jeho požadavků na pohotovost odpalovacích zařízení k podpoře v nejvážnějším údobí boje, s využitím maximální i minimální délky střelby a z nutnosti přiblížit sestavu oddílu k bojové sestavě divize. **Rychlost odpalovacích zařízení při přemístění se pohybuje od 20 do 30 km/hod. ve dne, okolo 15 km/hod. v noci,** čímž je dána rovněž rychlost přemístění oddílu jako celku. **Oddíl se bude zpravidla přesunovat po jedné pochodové ose.** Pochodový proud oddílu bude dosahovat délky více než 2 km, počítáme-li, že v mezerách mezi jednotkami oddílu půjde jednotka ochrany na obrněném transportéru.

Požadavky na vzdálenosti mezi jednotlivými vozidly oddílu a mezi jednotkami se neliší od požadavků kladených na ostatní útvary divize.

**Oddíl vojskových raket bude výhodně přemísťovat skoky zpravidla na vzdálenost 15–20 km.** To znamená, že baterie oddílu se bude přemísťovat 4–5krát za 24 hodin.

Vzhledem k tomu, že u oddílu je těžká technika a jsou kladeny značné požadavky na maskování přesunů i prostorů, vystupuje do popředí otáz-

ka průzkumu cest, prostorů soustředění a prostorů bojového rozmístění. K průzkumu se proto u oddílu vytváří **rekognoskační skupina**, jejíž složení bude závislé na situaci a úkolech.

V každém případě musí být schopna prozkoumat komunikace, které musí zabezpečovat potřebnou šířku pro jednosměrný nebo oboustranný provoz, potřebný rádius, zataček a maximální sklon komunikace (a to jak podélný, tak i příčný), dále požadovanou výšku nadjezdů a únosnost mostů. Všechny tyto požadavky jsou určovány specifickými vlastnostmi techniky, především speciální techniky. Dále musí být schopna rekognoskační skupina prozkoumat prostory bojového rozmístění a v něm vytyčit jednotlivé prvky bojové sestavy, topografické připojení palebných postavení i vyčkávacích postavení. Při volbě prostoru bojového rozmístění musí brát v úvahu především komunikace a možnosti jejich přizpůsobení pro manévr technikou především odpalovacími zařízeními.

Vzhledem k prvkům bojové sestavy a jejich vzájemným vzdálenostem je potřeba komunikací a tedy i jejich průzkum velmi značný.

**Rekognoskační skupina může být složena z těchto funkcionářů a jednotek:** zástupce velitele oddílu, důstojník průzkumu, důstojník pro spojení, pro technické zabezpečení, ženista, týlař, důstojník pro meteorologickou a topografickou službu s příslušným zařízením a vojáci pro ochranu a regulaci. Rekognoskační skupina se přesunuje do nového prostoru po těch komunikacích, které jsou určeny pro přemístění oddílu. Do zahájení přesunu oddílu musí být komunikace prověřeny, upraveny a popřípadě i vytyčeny objezdy. Vzhledem k tomu, že oddíl vojskových raket se bude přemísťovat po jedné pochodové ose, rekognoskační skupina se pohybuje v jednom proudu. Po pří-

chodu rekognoskační skupiny do prostoru bojového rozmístění zástupce velitele oddílu (náčelník rekognoskační skupiny) určuje prostory pro jednotky oddílu, velitelské stanoviště a vydává rozkazy k organizaci spojení, ženijnímu budování, maskování velitelského stanoviště oddílu, pro bojové zabezpečení a pořádkovou službu.

Po uplynutí stanovené doby pro vyhledání a zaměření palebných postavení, vyčkávacích postavení a ostatních prvků bojové sestavy, velitel rekognoskační skupiny schvaluje návrhy na jednotlivé prvky bojové sestavy, upřesňuje úkoly jednotek, dále stanoví cesty příjezdu a cesty určení pro manévr uvnitř prostoru bojového rozmístění a nakonec i způsob rozvinutí oddílu do bojové sestavy. Dále upřesňuje s důstojníkem ženijní jednotky objem a pořadí ženijních prací, přičemž je nutno brát v úvahu co nejekonomičtější využití ženijních strojů, materiálu z místních zdrojů a ochranných vlastností terénu.

Rekognoskační skupina pracuje podle plánu zpracovaného štábem oddílu, který může být zpracován ve formě tabulky, nebo graficky na mapě. **V plánu rekognoskace** prostoru bojového rozmístění a os přemístění je vhodné uvést:

- složení rekognoskační skupiny a prostředky pro její přesun (ideální by byl přesun vzduchem na vrtulnících);
- čas zahájení přesunu rekognoskační skupiny z prostoru soustředění, osa přemístění, místa zastávky a doba vyčleněná na práci rekognoskační skupiny na každém místě;
- úkoly, které bude rekognoskační skupina řešit;
- čas a místo setkání náčelníka rekognoskační skupiny s podřízenými za účelem dokladu o výsledcích rekognoskace;
- čas a místo dokladu veliteli od-

dílu o rekognoskaci, vydaných nařízeních a provedených opatřeních.

Podle charakteru terénu, roční doby a klimatických podmínek je třeba dát rekognoskační skupině dostatek denního času, aby mohla plně zvládnout všechny plánované úkoly (asi 4 hodiny). Rekognoskace v záložním prostoru bojového rozmístění je možné uskutečnit ihned po ukončení prací v hlavním prostoru bojového rozmístění. Rozsah prací rekognoskační skupiny v záložním prostoru bojového rozmístění bude stejný jako v hlavním.

**Při plánování přemístění oddílu vojenských raket podle rozhodnutí vševojskového velitele vychází štáb dělostřelectva divize ze zásad probraných v stati přemístění. Vševojskový velitel a jeho štáb jsou povinni jako podklad pro plánování určit:**

- cíl přemístění (pro jaký úkol);
- pořadí přesunu jednotlivých částí oddílu a způsob přemístění;
- čáry zahájení přemístění podle postupu vlastní pěchoty a tanků;
- čáry (opět závislé na postupu vlastních vojsk) dosažení plné pohotovosti oddílu nebo baterie;
- nový prostor bojového rozmístění;
- čas potřebný na přemístění včetně pohotovosti k palbě;
- osa přemístění a doba vyčleněná oddílu k přemístění na přednostně vyhrazené a uvolněné komunikace;
- bojové a materiálně technické zabezpečení.

**Nařízení o bojovém a materiálně technickém zabezpečení oddílu vojenských raket bude výhodně vydat jako samostatné nařízení buď ústní nebo písemnou formou. V obou případech bude potřeba usměrnit především:**

- a) organizaci obrany a ochrany oddílu a součinnost s jinými jednotkami (PL, žen., motostřel., tank., apod.);

b) organizaci ochrany proti účinkům jaderných zbraní a jiným prostředkům hromadného ničení nepřítele. Zde je třeba řešit především otázky:

- signály a způsob varování oddílu v atomové výstraze a chemickém napadení;

- záložní prostory bojového rozmístění a osy přesunu k nim;

- lhůty a způsob doplňování prostředků osobní ochrany a jejich pohyblivou zásobu;

- způsob odstraňování následků použití zbraní hromadného ničení. Zároveň zachraňovacího a uvolňovacího oddílu ve prospěch oddílu vojskových raket atd.;

c) ženijní zabezpečení, tj.

- pořadí a lhůty ženijních prací;

- posílení oddílu ženijní jednotkou;

- které osy ve prospěch oddílu upravují ženijní jednotky divize;

- místo a lhůty k převzetí krytů a filtroventilačních zařízení;

- místo a způsob přípravy a dodání materiálu pro ženijní vybudování prostoru bojového rozmístění oddílu.

**Oddíl se zpravidla přemísťuje na rozkaz nebo signál náčelníka dělostřelectva divize.** Jakmile jej velitel oddílu přijme, vydává svým jednotkám rozkaz k přemístění a osobně řídí přemístění oddílu s maximální možnou rychlostí pohybu.

Je třeba počítat s tím, že i za přemísťování mohou být oddílu vojskových raket stanoveny palebné úkoly. Proto je třeba při plánování přemístění počítat s touto možností a při výběru komunikace vyhledávat podél (v bezprostřední blízkosti) vhodná místa, ze kterých by oddíl mohl takové náhlé a důležité úkoly plnit.

Dostane-li oddíl takový úkol za přesunu již poblíž nového prostoru bojového rozmístění, je vzhledem k při-

pravenosti tohoto prostoru daleko vhodnější zajíždět do něho. V tomto případě odpalovací zařízení zajíždí přímo do palebných postavení, aniž by zaujímala vyčkávací postavení. Velitelské stanoviště oddílu se rozvíjí ihned po příjezdu do prostoru bojového rozmístění.

V případě, že oddílu nebyly dány palebné úkoly, pak baterie zaujímají vyčkávací postavení.

**Při rozvíjení z chodu** se oddíl vojskových raket rozvíjí do bojové sestavy tam, kde jej zastihl rozkaz. Pro palebná postavení se využívají především vybraná místa poblíž komunikace, kde se rozmísťují všechny prvky bojové sestavy oddílu. Organizuje se ihned topografické připojení palebných postavení, meteorologická stanice sonduje atmosféru, organizuje se spojení a připravují se prvky na určený cíl. Ihned po splnění úkolu na rozkaz náčelníka dělostřelectva divize oddíl dokončuje přemístění do nového prostoru bojového rozmístění.

Palebné úkoly oddíl plní na rozkaz náčelníka dělostřelectva divize, se kterým velitel oddílu udržuje neustále nepřetržité spojení jak za přemísťování, tak z prostorů soustředění a bojového rozmístění. Aby mohl oddíl plnit palebné úkoly, organizovat přemístění, musí velitel oddílu neustále znát rozmístění a činnost jednotek prvního sledu divize, informovat neustále náčelníka dělostřelectva divize o průběhu plnění úkolů, o přemístění oddílu a o pohotovosti oddílu k plnění úkolů v nových prostorech bojového rozmístění.

Napadl-li nepřítel v průběhu boje jednotky oddílu jaderným úderem nebo použil-li jiných zbraní hromadného ničení, je povinen velitel oddílu obnovit narušené velení, poskytnout pomoc zasaženým jednotkám a všestranně se postarat o znovudosažení bojeschopnosti oddílu. O stavu oddílu a opatře-

ních podá hlášení náčelníku dělostřelectva divize.

V počátečním období války i v dalším průběhu bude docházet velmi často k střetnému sražení (boji). Obě bojující strany se budou snažit využít mezer v sestavě protivníka, vojska budou útočit na široké frontě s cílem udržet si iniciativu na své straně. V těchto vážných údobích boje bude použití oddílů vojskových raket, jako hlavní palebné síly divize, hrát podstatnou roli v plnění úkolu divize.

**Důležitým momentem v přesunu divize je umístění oddílů vojskových raket v pochodovém proudu divize.** Na tom bude záviset z velké části jeho akceschopnost.

Bude výhodné, aby oddíl vojskových raket postupoval na čele hlavních sil divize, nebo přemísťuje-li se po samostatné pochodové ose, na úrovni čela hlavních sil divize. Musí být v neustálé pohotovosti k okamžitému rozvinutí do bojové sestavy a vedení palby pro zabezpečení bojové činnosti jak hlavních sil divize, tak jejich předsunutých odřadů.

Při přesunu oddílů vojskových raket po samostatné pochodové ose vyčleňují se na rozkaz velitele divize motostřelecké nebo tankové jednotky k jeho bezprostřední ochraně; k tomu, aby bylo dosaženo maximální pochodové rychlosti oddílů vojskových raket, přidělují se mu nejlepší komunikace a vytvářejí „zelené ulice“.

Rekognoskační skupina oddílů vojskových raket bude postupovat společně s předsunutými odřady, nebo jednotkami ochrany v pohotovosti okamžitě na signál velitele oddílů zahájit plnění úkolu v určeném prostoru bojového rozmístění.

**Ve střetném boji oddíl vojskových raket plní především tyto hlavní úkoly:**

— ničí zbraně hromadného ničení nepřítele;

— ničí nebo umlčuje hlavní uskupení jeho vojsk, především tankové jednotky, které zahajují přepravu přes vodní toky, nebo se rozvíjejí k boji;

— ničí nebo umlčuje rozvíjející se druhé sledy nebo zálohy.

Činnost oddílů vojskových raket ve střetném boji se plánuje předem. Při tom je nutné brát v úvahu pravděpodobné čáry střetnutí s nepřítelem a zámysl vedení boje na těchto čarách a podle toho stanovit i nutnost přemístění oddílů.

Činnost oddílů vojskových raket se upřesňuje v průběhu vedení boje podle vyhodnocení získaných zpráv o nepříteli a též podle zahájení boje předsunutými odřady divize.

Před pochodem s předvídaním střetného boje je potřeba uskutečnit takové opatření, aby oddíl vojskových raket byl zabezpečen potřebnou zálohou raket, neboť v průběhu střetného boje, vzhledem k možné situaci, bude zásobování raketami velmi obtížné.

Zásoba raket musí plně zabezpečovat úspěšné zahájení střetného boje a splnění dalších úkolů. Nejvýhodnější, vzhledem k potřebám včasné pohotovosti, by bylo přemísťovat oddíl vojskových raket jako celek v sestavě předsunutých odřadů. To má však zásadní nedostatky, neboť při zahájení boje předsunutého odřadu s přicházejícími silami nepřítele by nebylo možno oddíl zabezpečit při rozvíjení a při manévru do prostoru bojového rozmístění. Kromě toho příprava, topografické připojení a získání údajů vyžadují určitý čas; urychlení podpory zavazujících se jednotek do boje stejně nebude dosaženo, naopak, je větší pravděpodobnost vyzrazení a napadení oddílů nepřátelskými údery.

Podle situace může být výhodné, aby za předsunutým odřadem divize postupovala jedna baterie oddílů.

V tomto případě se čas zaujetí prostorem bojového rozmístění a tím i uskutečnění úderu může zkrátit o 20 až 30 minut.

Úspěch v činnosti vojskových raket ve střetném boji bude záviset nejen na organizovaném přemísťování a pozorování, ale i na množství a kvalitě průzkumných údajů o nepříteli. S úkolem pro přesun je povinen štáb divize podle rozhodnutí velitele divize přidělit oddíl pro zabezpečení přesunu a střetného boje potřebné průzkumové prostředky a dále zabezpečit i součinnost s průzkumnými prostředky nadřízeného velitele. Štáb velitele divize musí dále věnovat zvýšenou pozornost organizaci spojení s oddílem s důrazem jak na přemísťování, tak na celou bojovou činnost.

Způsob přemístění a jeho organizace bude záviset na úkolech divize, požadovaném tempu útoku a rovněž na množství raket, které jsou u divize, a konečně na jejich rozdělení pro řešení jednotlivých úkolů.

**Důležitou součástí celkové bojové schopnosti oddílu vojskových raket jsou otázky bojového zabezpečení, které je třeba organizovat v každé situaci s cílem nedopustit napadení oddílu pozemním i vzdušným nepřítelem a zabezpečit oddíl vhodnými podmínkami pro přesun, rozvinutí do bojové sestavy a úspěšné splnění daných palebných úkolů.** Bojové zabezpečení oddílu bude zpravidla zahrnovat bezprostřední ochranu a obranu oddílu, ochranu před prostředky jaderného napadení a jinými prostředky hromadného ničení nepřitele a maskování bojové sestavy. Bezprostřední ochrana a obrana se u oddílu bude organizovat vždy, bez ohledu na systém obrany a ochrany organizovaný divizí. U oddílu je třeba téměř vždy organizovat nepřetržitě kruhové pozorování; systém varování a spojení; hlídky na nebez-

pečných směrech; využití palby ručních zbraní na odrazení pozemního nepřítele, nízkolétajících letadel a vzdušného výsadku nepřitele; boj s tanky a pěchotou nepřitele proniknuvších do prostoru bojového rozmístění oddílu, nebo útočící na oddíl za pochodu; a použití protitankových zátarasů. Bojové zabezpečení bude organizováno zpravidla podle všeobecně známých zásad. Přitom však je třeba mít na zřeteli, že oddíl vojskových raket sám o sobě nemá dostatek sil a prostředků a jako hlavní palebná síla divize bude vyhledávaným nepřátelským cílem. Uvedenými otázkami se bude muset zabývat velitel divize se svým vševojskovým štábem, tj. oddílu vojskových raket přidělit nebo vyčlenit síly a prostředky k bojovému zabezpečení.

Oddíl vojskových raket dostane zpravidla pěchotu na obrněných transportérech do hodnoty 1—3 rot, ženíjní četou s ženíjními stroji (buldozer, lžicové rýpadlo atd.), 1—2 čety protiletadlového dělostřelectva (možnost řešit též překrytím prostoru bez přidělení). Sílu jednotlivých jednotek k posílení oddílu vojskových raket bude však nutné řešit případ od případu podle konkrétní situace. Pro boj s tanky nepřitele je výhodné do každé baterie a do čtyř technického zabezpečení včlenit protitankové zbraně.

Ochranu před jadernými zbraněmi a jinými prostředky hromadného ničení bude nutné organizovat s cílem maximálně zmenšit ztráty osob i bojové techniky od jaderných, chemických a bakteriologických zbraní nepřitele a udržet neustálou bojovou schopnost oddílu. Značného významu nabývá nepřetržitě chemické i radiační pozorování; jak v prostorech soustředění, na přesunu, tak i v prostorech bojového rozmístění. Zásady ochrany osob, bojové techniky, zdravotní opatření a překonávání zamořených úseků terénu orga-

nizuje se obvyklými a známými způsoby především využitím prostředků divize. Odstraňování následků jaderného napadení nepřítele musí řešit štáb svazku. Maskování oddílu pro značné rozměry bojové techniky a její demaskující tvary je velmi vážným problémem, kterému je třeba věnovat zvýšenou pozornost. Demaskující příznaky oddílu vojenských raket jsou především obrysy charakterizující raketovou techniku, zvuk, záblesk a zvířený prach při výstřelu, různé ženíjní a jiné práce apod. K maskování je třeba využívat především pokrytosti a členitosti terénu, což nutno brát v úvahu při průzkumu vyčkávacích a palebných postavení. V plné míře je třeba využívat prostředků z místních zdrojů a techniku rozmísťovat v tzv. radiolokačních stínech. Ženíjní práce je vhodné uskutečňovat v noci, nebo za omezené viditelnosti. Prostor palebného postavení je nutné očistit od hořlavých

předmětů a je-li prашná půda, před výstřelem ji pokropit vodou. Charakteristické tvary vrhající stíny je třeba, zvláště pro pochod, rozrušit pomocnou konstrukcí nebo maskováním. K maskování pozorovaných úseků komunikací, určených k přemístění je výhodné použít dýmových clon.

**Proti radiolokační činnosti maskujeme bojovou sestavu:**

— ukrytím techniky do radiolokačního stínu, ať již využitím terénu nebo prostředků z místních zdrojů;

— ukrytím techniky pod úroveň terénu;

— použitím svislých i vodorovných masek z chrástí, tyčkoviny, slámy a kovových sítí tloušťky 5—10 cm;

— ukrytím techniky v blízkosti jiných předmětů na vzdálenost menší, než je rozlišovací schopnost radiolokátoru pro danou dálku pozorování;

— vytvořením rušivých clon pomocí koutových odražečů apod.